

271

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I SKUPU

z dnia 23 września 1967 r.

w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży zbóż, grochu i ich przetworów oraz fasoli w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej.

Na podstawie art. 384 § 1 Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93) i § 1 ust. 1 pkt 3 uchwały nr 97 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1965 r. w sprawie upoważnienia naczelnych organów administracji państwowej do ustalania ogólnych warunków dla określonych kategorii umów (Monitor Polski Nr 23, poz. 109) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się ogólne warunki umów sprzedaży zbóż, grochu i ich przetworów oraz fasoli w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej w brzmieniu, podanym w załączniku do zarządzenia.

2. Do czasu wydania ogólnych warunków umów dostawy ogólne warunki umów sprzedaży wymienione w ust. 1 stosuje się odpowiednio do umów dostawy.

§ 2. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej mogą w umowach sprzedaży ustalać wzajemne prawa i obowiązki odmiennie, niż to przewidziano w ogólnych warunkach umów wymienionych w § 1 ust. 1, chyba że z przepisów ustawy lub z treści tych warunków wynika, iż określone w nich prawa i obowiązki są wiążące dla stron, co dotyczy w szczególności cen, terminów zapłaty oraz postanowień ograniczających bądź wyłączających odpowiedzialność.

2. Jednostki gospodarki uspołecznionej mogą w umowach ustalić, że żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość kary umownej nie jest dopuszczalne.

§ 3. Zgodnie z treścią § 3 zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 października 1966 r. w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski

z 1966 r. Nr 57, poz. 276 i z 1967 r. Nr 6, poz. 29) w sprawach nie unormowanych niniejszym zarządzeniem stosuje się ogólne warunki umów, stanowiące załącznik do wyżej wymienionego zarządzenia.

§ 4. Ilekroć w ogólnych warunkach umów wymienionych w § 1 ust. 1 jest mowa o:

- 1) towarze — rozumie się przez to zboża, przetwory zbożowe, groch i przetwory z grochu oraz fasolę,
- 2) zbożu — rozumie się przez to żyto, pszenicę, jęczmień, owies, mieszanę zbożową, grykę, proso, kukurydzę i sorgo,
- 3) przetworach — rozumie się przez to mąki i kasze, śrutę zbożowe i grochowe, płatki zbożowe, zarodki żytnie i pszenne, groch obłuskany, otręby, mączki pastewne i łuski, kasze i płatki ryżowe, ryż obłuszczony i preparowany oraz makaron.

§ 5. 1. Do umów sprzedaży oraz do umów dostawy zawartych przed wejściem w życie zarządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe z zastrzeżeniem, przewidzianym w ust. 2.

2. Ogólne warunki umów wymienione w § 1 ust. 1 stosuje się do zobowiązań z umów sprzedaży i umów dostawy zawartych przed dniem wejścia w życie zarządzenia, jeżeli chodzi o skutki prawne zdarzeń, które nastąpiły po dniu wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie dwóch tygodni od daty ogłoszenia.

Minister Przemysłu Spożywczego i Skupu: w z. *B. Rumiński*

Załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 23 września 1967 r. (poz. 271).

OGÓLNE WARUNKI UMÓW SPRZEDAŻY ZBÓŻ, GROCHU I ICH PRZETWORÓW ORAZ FASOLI W OBROTCIE KRAJOWYM POMIĘDZY JEDNOSTKAMI GOSPODARKI USPOŁECZNIONEJ

Rozdział 1.

Zawieranie umów.

§ 1. 1. Umowy sprzedaży towarów dla jednostek handlu hurtowego i piekarnictwa zawierane są w zasadzie na okresy nie krótsze niż kwartalne.

2. Jeżeli zamówienie na sprzedaż towarów pochodzi od jednostki wymienionej w ust. 1, sprzedawca może uchylić się od zawarcia umowy sprzedaży, gdy zostało ono złożone później niż na 30 dni przed początkiem kwartału.

§ 2. Jeżeli kupujący zastrzegł sobie w umowie zawartej na okres kwartalny lub dłuższy oznaczenie w okresie późniejszym asortymentu, jakości oraz ilości towarów dostarczanych w poszczególnych miesiącach, miesięczne dyspozycje wysyłkowe powinien on składać nie później niż na 15 dni przed początkiem miesiąca, w którym ma nastąpić sprzedaż.

§ 3. 1. Jeżeli sprzedawca, któremu złożono zamówienie odmawia zawarcia umowy albo gdy nie uzgodniono warunków umowy, jednostka składająca zamówienie może zwrócić się do jednostki nadrzędnej sprzedawcy o wydanie odpowiednich zarządzeń w porozumieniu z jednostką nadrzędną jednostki, która złożyła zamówienie lub — w wypadkach przewidzianych odpowiednimi przepisami — zwrócić się do komisji arbitrażowej o rozpoznanie sporu przedumownego.

2. Miesięczne dyspozycje wysyłkowe uważa się za przyjęte, jeżeli sprzedawca nie zgłosił zastrzeżeń w terminie 4 dni od otrzymania dyspozycji; w razie rozbieżności pomiędzy stronami co do dyspozycji wysyłkowej, każda ze stron może wystąpić w terminie 4 dni od doręczenia protokołu rozbieżności drugiej stronie do jednostki nadrzędnej drugiej strony o wydanie odpowiednich zarządzeń w porozumieniu z jednostką nadrzędną strony przeciwnej.

§ 4. 1. Dyspozycje wysyłkowe powinny w szczególności zawierać:

- 1) powołanie numeru i daty zamówienia,
- 2) rodzaj, jakość, ilość i asortyment zamówionego towaru z powołaniem się na obowiązujące normy; wielkość partii przewidzianej do jednorazowej wysyłki nie może być mniejsza od określonej w § 14 i powinna odpowiadać obowiązującym normom ładunkowym,
- 3) nazwę i adres jednostki, której towar ma być dostarczony,
- 4) terminy wydania towaru, z oznaczeniem dziennej normy załadunkowej,
- 5) rodzaj opakowania,
- 6) sposób dostawy towaru, jeżeli dostawa nie nastąpi koleją,
- 7) miejsce, do którego ma być towar wysłany (miejsce odbioru), przy czym nazwę stacji kolejowej należy podać w brzmieniu zgodnym z urzędowym wykazem stacji PKP, wskazując bocznice kolejową, a przy wysyłkach drogą wodną — port wyładunkowy,
- 8) nazwę jednostki, dla której ma być wystawiona faktura na dostarczony towar, a przy sprzedaży w transzycie organizowanym także nazwę jednostki, której należy przesłać kopię faktury,
- 9) oznaczenie banku i numer konta (ewentualnie klasyfikację budżetową) kupującego.

2. Jeżeli w dyspozycji nie określono terminu wysyłki, sprzedawca wyśle towar w dowolnych terminach w ciągu miesiąca objętego dyspozycją.

§ 5. Sprzedawca po otrzymaniu dyspozycji wysyłkowej obowiązany jest zawiadomić kupującego lub wskazaną przez niego jednostkę, nie później niż na 7 dni przed początkiem miesiąca, w którym ma towar dostarczyć, z jakich jednostek (zakładów) nastąpi dostarczenie towaru.

Rozdział 2.

Wydanie towaru.

§ 6. Wydanie towaru następuje z chwilą:

- 1) wydania towaru przewoźnikowi do przewozu na podstawie właściwego dokumentu przewozowego — jeżeli wydanie miało nastąpić przez wysyłkę do stacji lub portu przeznaczenia albo innym środkiem transportowym aniżeli koleją lub barką do miejsca odbioru,
- 2) pokwitowania odbioru towaru przez kupującego w magazynie sprzedawcy lub na rampie magazynu kupującego.

§ 7. 1. Termin wydania towaru uważa się za dotrzymany, gdy sprzedawca przygotował towar do wydania w magazynie w terminie ustalonym w umowie, jeżeli odbiór towaru miał nastąpić w magazynie sprzedawcy.

2. Termin wydania towaru uważa się również za dotrzymany, jeżeli sprzedawca wydał towar przewoźnikowi na jeden dzień przed lub następnego dnia po tym terminie, nie przekraczając dziennych ilości załadunkowych.

§ 8. Gdy przewoźnik w terminie nie podstawił zamówionego zgodnie z przepisami środka transportowego, sprzedawca wolny jest od odpowiedzialności za niedotrzymanie terminu wydania towaru, pod warunkiem niezwłocznego uzgodnienia z kupującym nowego terminu.

§ 9. Jeżeli zgodnie z umową wydanie przetworów nastąpiło przez wysyłkę luzem przy użyciu samochodu cysterny, kupujący obowiązany jest zwrócić sprzedawcy różnicę kosztów przewozu w stosunku do kosztów przewozu koleją oraz koszty przewozu na odcinku pomiędzy stacją wyładunkową kupującego a miejscem odbioru przetworów, a jeżeli miejsce załadowania i miejsce odbioru znajduje się w granicach tej samej miejscowości — różnicę w stosunku do kosztów użycia zwykłego środka transportowego.

§ 10. Sprzedawca wolny jest od obowiązku zawiadomienia kupującego o wysyłce towaru, chyba że strony umówią się inaczej. Przy sprzedaży przetworów zbożowych jednostkom handlu hurtowego i piekarnictwa sprzedawca obowiązany jest do wysłania zawiadomienia kupującemu o każdej wysyłce, chyba że wysyłka następuje zgodnie z harmonogramem ustalonym przez strony.

§ 11. 1. Jeżeli odbiór towaru ma nastąpić przez kupującego jego środkiem transportu, sprzedawca obowiązany jest zawiadomić kupującego o przygotowaniu towaru do wydania co najmniej na trzy dni przed ustalonym terminem wydania, wskazując jednocześnie magazyn, z którego wydanie nastąpi.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, przedstawiciel kupującego obowiązany jest w ustalonym terminie przybyć

na miejsce wydania towaru oraz podstawić środek transportowy w normalnych godzinach pracy lub w innych godzinach, uzgodnionych ze sprzedawcą.

§ 12. 1. Sprzedawca przekazując przewoźnikowi towar do przewozu obowiązany jest wpisać do właściwego dokumentu przewozowego (deklarować):

- 1) przy towarach ładowanych luzem — wagę netto i rodzaj towaru,
- 2) przy towarach ładowanych w opakowaniu: ilość i rodzaj opakowania, stan użytkowy opakowania (np. worki nowe, używane, reperowane), wagę brutto i netto oraz rodzaj towaru.

2. Sprzedawca obowiązany jest zażądać od przewoźnika potwierdzenia w liście przewozowym wagi towaru i ilości sztuk opakowań.

§ 13. 1. Sprzedawca obowiązany jest załączyć atest jakościowy do przesyłki towaru, z wyjątkiem wypadków określonych w ust. 5.

2. Przy wysyłce zbóż, grochu i fasoli w atęcie należy podać nazwę i cechy jakościowe przesyłanego towaru, zgodnie z obowiązującą normą, umożliwiające określenie ceny.

3. Przy wysyłce przetworów, z wyjątkiem wymienionych w ust. 5, w atęcie należy podać nazwę towaru zgodnie z normą, wilgotność, ponadto dla mąki — zawartość popiołu, a gdy chodzi o mąkę pszenną — również ilość i jakość glutenu.

4. Atest jakościowy powinien być umieszczony na widocznym miejscu wewnątrz wagonu (barki). Treść atestu należy wpisać również do listu przewozowego. Przy wysyłce transportem drogowym atest powinien być załączony lub wpisany do dokumentu przewozowego.

5. Jeżeli inne przepisy nie stanowią inaczej, przy wysyłce otrąb, makaronu, płatków zbożowych, ryżu obłuszczonego i preparowanego, śrut zbożowych i mączek pastewnych zbożowych należy podać w dokumencie przewozowym, że towar odpowiada obowiązującej normie i powołać symbol tej normy.

§ 14. 1. Towary, z wyjątkiem wymienionych w ust. 2, przesyła się w ładunkach pełnowagonowych.

2. Niżej wymienione przetwory mogą być przesyłane transportem kolejowym jako przesyłki drobne lub transportem samochodowym, z zastrzeżeniem minimum przesyłki:

- 1) dla kaszy jaglanej, kaszy krakowskiej, mąki kukurydzianej, mąki i kaszy grochowej, ryżu preparowanego i płatków zbożowych — 1 tona,
- 2) dla mąki żytniej typ 2000, mąki pszennej typ 2000 i typ 1400, mąki starogardzkiej i graham, mąki żytniej typ 580, mąki pszennej tortowej, kaszy manny, kaszy gryczanej i makaronu oraz otrąb na podsypkę — 5 ton.

3. Jeżeli kupujący żąda dokonania wysyłek w ilościach niepełnowagonowych, sprzedawca powinien skompletować przesyłkę wagonową z innych gatunków towaru. W razie niemożności skompletowania przesyłki wagonowej i konieczności wysyłki towaru przesyłką drobną lub transportem samochodowym, wynikłymi z tego tytułu kosztami sprzedawca może obciążyć kupującego.

Rozdział 3.

Odbiór towaru i reklamacje.

§ 15. 1. Odbiór ilościowy i jakościowy towaru następuje na podstawie zgodnych ustaleń stron, potwierdzonych pisemnym pokwitowaniem:

- 1) w magazynie sprzedawcy, jeżeli towar odbierany jest przez kupującego z magazynu sprzedawcy,

2) na rampie magazynu kupującego, jeżeli towar dostarczany jest środkiem transportu sprzedawcy.

2. Jeżeli strony nie doszły do zgodnych ustaleń co do jakości towarów, kupujący obowiązany jest pod rygorem utraty roszczeń przeprowadzić postępowanie, przewidziane w § 18.

§ 16. 1. Przy odbiorze towaru wysłanego koleją lub drogą wodną, podstawą do rozliczenia ilościowego jest waga przesyłki potwierdzona przez przewoźnika w miejscu nadania w obecności sprzedawcy i wpisana do dokumentu przewozowego.

2. Przy odbiorze towaru wysłanego w zamkniętym opakowaniu egalizowanym, podstawą do rozliczenia wagi przesyłki jest potwierdzona przez przewoźnika w miejscu nadania w obecności sprzedawcy ilość sztuk opakowań, wpisana do dokumentu przewozowego.

3. Przy odbiorze towaru w nienaruszonych workach egalizowanych lub opakowaniach detalicznych, w razie stwierdzenia różnicy wagi towaru przekraczającej normy ubytku naturalnego, cały ubytek będzie rozliczany między sprzedawcą a kupującym po przeprowadzeniu postępowania reklamacyjnego.

§ 17. Niebezpieczeństwo przypadkowej utraty i uszkodzenia towaru w czasie transportu przechodzi na kupującego z chwilą wydania towaru przewoźnikowi.

§ 18. 1. Przy wysyłce towaru luzem kupujący obowiązany jest dokonać odbioru jakościowego przez zbadanie towaru w miejscu odbioru przed lub w czasie wyładowania.

2. Przy wysyłce towaru w opakowaniu, kupujący obowiązany jest dokonać odbioru jakościowego przez zbadanie towaru organoleptycznie lub laboratoryjnie najpóźniej w ciągu 72 godzin po jego wyładowaniu.

3. Badania na obecność szkodników zbożowo-mącznych przeprowadza się przed lub w czasie rozładowania towaru.

4. Podstawę do rozliczenia ceny towaru stanowi atest jakościowy sprzedawcy, jeżeli kupujący dokonując odbioru towaru nie zakwestionował danych zawartych w atęcie.

5. Jeżeli sprzedawca nie dołączył do przesyłki zbóż, grochu lub fasoli atestu jakościowego, oceny jakości towaru dokonuje się laboratoryjnie na podstawie prawidłowo pobranej próbki. Ocena ta stanowi wówczas podstawę do rozliczenia ceny towaru.

6. Przepis ust. 5 nie ma zastosowania, jeżeli sprzedawca podał w liście przewozowym cechy jakościowe, lub inne dane, stanowiące podstawę do określania ceny. W tym wypadku kupujący jest obowiązany zastosować tryb reklamacji określony w niniejszym paragrafie.

7. Jeżeli kupujący kwestionuje jakość nadesłanego towaru, obowiązany jest pod rygorem utraty roszczeń wobec sprzedawcy spowodować, w terminach przewidzianych do zbadania towaru (ust. 1 i 2), pobranie próbki w sposób określony normami przez uprawnionego próbobiorcę i przeprowadzić postępowanie reklamacyjne przewidziane w niniejszym paragrafie, a w razie kwestionowania jakości makaronu — zażądać przeprowadzenia ekspertyzy i wydania orzeczenia przez branżowego rzeczoznawcę.

8. Jeżeli ocena towaru (z wyjątkiem makaronu) dokonana przez kupującego nie jest zgodna z atestem jakościowym sprzedawcy, kupujący obowiązany jest pod rygorem utraty roszczeń wobec sprzedawcy przekazać pobrane prawidłowo próbki (ust. 7) w ciągu 4 dni roboczych, a w razie kwestionowania zdolności i energii kiełkowania jęczmienia browarnego w ciągu 6 dni roboczych, od dnia ich pobrania — do właściwej delegatury wojewódzkiej inspekcji zbożowej, z wnioskiem o wykonanie analizy lub uzyskanie orzeczenia komisji rzeczoznawców.

9. Kupujący obowiązany jest pod rygorem utraty roszczeń zawiadomić telefonicznie lub telegraficznie sprzedawcę oraz jednostkę, od której towar pochodzi, jeżeli jest ona znana, o zakwestionowaniu towaru i ujawnionych wadach, z podaniem ich rodzaju, nie później niż w ciągu 4 dni po pobraniu próbki, a jednocześnie przesłać im potwierdzenie zawiadomienia na piśmie wraz z protokołem próbobrania.

10. Jeżeli kupujący otrzymał towar przesyłką marszrutową, terminy ustalone w ust. 8 i 9 dla kupującego ulegają przedłużeniu o następane 2 dni.

11. Jeżeli sprzedawca zamierza dokonać oględzin zakwestionowanego towaru w opakowaniu, powinien zawiadomić o tym kupującego telefonicznie lub telegraficznie, najpóźniej następnego dnia po otrzymaniu zawiadomienia i podać termin przybycia przedstawiciela. Termin ten nie powinien być dłuższy niż 3 dni, nie wliczając dni wolnych od pracy. W tym wypadku kupujący jest obowiązany przechować towar do czasu przybycia przedstawiciela sprzedawcy.

12. Przedstawiciel sprzedawcy towarów w opakowaniu (z wyjątkiem makaronu), który stawił się u kupującego (ust. 11), może zażądać pobrania w swojej obecności ponownych prób i przekazania ich w ciągu 2 dni do delegatury wojewódzkiej inspekcji zbożowej. Wykonane z tych prób analizy lub wydane na ich podstawie orzeczenie stanowi podstawę do rozliczenia ceny towaru między stronami lub dysponowania towaru zgodnie z tym orzeczeniem. Przepis ten nie dotyczy towaru porażonego szkodnikami zbożowo-mącznymi.

13. Wtórnik prawidłowo pobranych prób, stanowiących podstawę do rozliczenia między sprzedawcą a kupującym, należy przechowywać do czasu całkowitego rozliczenia dostawy, lecz nie dłużej niż przez okres 2 miesięcy od daty ich pobrania.

§ 19. Jeżeli przetwory zostały przeklasyfikowane, sprzedawca obowiązany jest do delegowania w ciągu 3 dni swego przedstawiciela na wezwanie kupującego w celu zmiany oznaczenia towaru na swój koszt i skierowania towaru do obrotu zgodnie z ustaleniami zawartymi w orzeczeniach (§ 18).

§ 20. 1. W razie stwierdzenia, że towar posiada wady, które unemożliwiają zużycie go zgodnie z przeznaczeniem, kupujący stawia towar do dyspozycji sprzedawcy w ciągu 3 dni od daty otrzymania orzeczenia (§ 18). Zakwestionowany towar, który kupujący ma zamiar postawić do dyspozycji sprzedawcy, powinien być oddzielony od innych towarów.

2. Towar postawiony do dyspozycji kupujący obowiązany jest przechowywać przez okres nie dłuższy niż 14 dni od daty otrzymania orzeczenia o jego jakości i postąpić z tym towarem stosownie do poleceń sprzedawcy.

3. Jeżeli sprzedawca nie zadysponował zdyskwalifikowanym towarem w ciągu 14 dni od daty otrzymania orzeczenia, kupujący może sprzedać towar na rachunek sprzedawcy, na cel określony w orzeczeniu. Kupujący może zbyć towar również przed upływem 14 dni po uprzednim powiadomieniu sprzedawcy, jeżeli zachodzi obawa pogorszenia jakości towaru lub w razie gdy nie posiada możliwości jego przechowywania.

4. W wypadku, o którym mowa w ust. 3, kupujący może odesłać towar po uprzednim porozumieniu się ze sprzedawcą.

§ 21. Jeżeli sprzedawca na opakowaniu oznaczył towar niezgodnie z obowiązującymi przepisami, kupujący powinien zażądać od sprzedawcy niezwłocznego oznaczenia towaru w sposób właściwy, a gdy sprzedawca nie spełni tego żądania — kupujący dokona oznaczenia towaru na koszt sprzedawcy.

§ 22. 1. W razie stwierdzenia wad, które nawet przy należytej staranności nie mogły być ujawnione w czasie odbioru, kupujący w ciągu trzech dni od daty ich ujawnienia — jednak nie później niż w ciągu 45 dni od daty odbioru towaru — obowiązany jest pod rygorem utraty roszczeń zawiadomić sprzedawcę telefonicznie lub telegraficznie o ujawnieniu wad, z równoczesnym potwierdzeniem na piśmie oraz postąpić dalej zgodnie z przepisami § 18.

2. Zakwestionowany towar należy zabezpieczyć w sposób umożliwiający stwierdzenie istnienia wad.

§ 23. 1. W razie stwierdzenia wad towaru dostarczonego w jednostkowych opakowaniach detalicznych, które nawet przy należytej staranności nie mogły być ujawnione przy odbiorze, kupujący jest obowiązany pod rygorem utraty roszczeń powiadomić o tym sprzedawcę najpóźniej następnego dnia po ich ujawnieniu, nie później niż w ciągu minimalnego gwarantowanego okresu przydatności do spożycia oraz postąpić zgodnie z przepisami § 18.

2. Przepis ust. 1 stosuje się w razie, gdy towar był przechowywany przez kupującego w warunkach odpowiadających właściwości towaru.

§ 24. W razie otrzymania przetworów w opakowaniu porażonym roztozczami, kupujący powinien przeprowadzić postępowanie reklamacyjne w terminach i trybie przewidzianych dla reklamowania jakości towaru, określonych w § 18; kupujący może odesłać przetwory sprzedawcy na jego koszt, o ile nie zadysponuje on tymi przetworami.

Rozdział 4.

Opakowanie.

§ 25. 1. Przetwory, z wyjątkiem dostarczanych luzem w samochodach cysternach, oraz groch i fasola dla jednostek handlu hurtowego z przeznaczeniem na zaopatrzenie rynku wewnętrznego i dla jednostek handlu detalicznego dostarczane są:

- 1) w workach tkanych: jutowych, pakulanych, lnianych, wiskozowo-jutowych,
- 2) w torbach papierowych,
- 3) w opakowaniach detalicznych (torebkach, kartonikach itp.), umieszczonych w opakowaniach wysyłkowych (kartony, skrzynki, worki) lub
- 4) w innych opakowaniach, odpowiadających właściwości towaru.

2. Worki tkane oraz skrzynki należą do opakowań fakturowanych.

3. Opakowania detaliczne wraz z opakowaniami wysyłkowymi (z wyjątkiem skrzynek) należą do opakowań sprzedawanych nie fakturowanych.

§ 26. 1. Jeżeli w umowie nie powiedziano inaczej, zboża oraz groch i fasola, z wyjątkiem przeznaczonych dla jednostek wymienionych w § 25 ust. 1, dostarczane są luzem.

2. Otręby, śruty, mączki pastewne, łuski i odpady mogą być dostarczane również luzem, po uzgodnieniu z kupującym.

§ 27. 1. Opakowania powinny być czyste, całe (niedziurawe), suche, dostatecznie wytrzymałe oraz bez obcych zapachów. Worki z towarem powinny być ponadto wolne od szkodników zbożowo-mącznych i innych, związane lub zaszyte. Worki tkane i torby papierowe powinny być zaopatrzone w plomby lub plombozawieszki z wyjątkiem opakowań ryżu. Worki tkane, torby papierowe i opakowania wysyłkowe powinny być oznaczone lub posiadać zawieszki względnie etykiety, zawierające następujące dane:

- 1) nazwę towaru według nomenklatury przyjętej w obowiązujących normach jakościowych,

- 2) wagę netto towaru,
- 3) nazwę i adres zakładu produkcyjnego lub sprzedawcy,
- 4) datę wyprodukowanego towaru,
- 5) numer raportu przemiałowego.

2. Zawieszka (etykieta) przetworów przeznaczonych na paszę powinna zawierać dane wymienione w ust. 1 pkt 1—4.

3. Zawieszka (etykieta) grochu i fasoli powinna zawierać dane wymienione w ust. 1 pkt 1—3.

§ 28. Worki tkane sprzedawca obowiązany jest oznaczyć w sposób trwały i czytelny odpowiednim znakiem przemysłu zbożowo-młynarskiego oraz literami „odsp” lub „O”. Jeżeli worki stanowią opakowania otrąb, śrut lub innych przetworów pastewnych, powinny być ponadto oznaczone literą „P” (pasze), a worki stanowiące opakowanie zbóż, grochu lub fasoli — literą „Z” (ziarno). Napisy powinny być wykonane trwałą farbą, nierozpuszczalną w wodzie i nieszkodliwą dla zdrowia.

§ 29. 1. Kupujący obowiązany jest odprzedać sprzedawcy opakowanie fakturowane, sprzedawane niezwłocznie po opróżnieniu go z towaru na warunkach określonych w umowie, z uwzględnieniem przepisów dotyczących obrotu opakowaniami.

2. Sprzedawca może w fakturze lub w odrębnej pisemnej dyspozycji wysyłkowej wskazać kupującemu inną jednostkę, której kupujący powinien odprzedać opakowania.

3. Worki próżne powinny być pakowane w paczki po 20 sztuk, przesywane przez środek i plombowane w sposób umożliwiający przeliczenie i zbadanie stanu worków bez ich rozpakowania.

§ 30. Sprzedawca lub jednostka przez niego wskazana obowiązani są odkupić opakowanie, odpowiadające warunkom określonym w § 27 i § 28, z wyjątkiem opakowania:

- 1) użytego przez kupującego przed odprzedażą do innych celów aniżeli ten, do jakiego przeznaczył je sprzedawca,
- 2) worków podartych w stopniu i ponad ilość określoną w § 31.

§ 31. 1. W dostarczonej lub zgłószonej do odprzedaży partii worków po przetworach konsumpcyjnych ilość worków podartych w stopniu dyskwalifikującym je do naprawy nie może przekraczać 2%, a ilość podobnie zniszczonych worków po paszach 6% ogólnej liczby partii worków.

2. Za worek podarty w stopniu dyskwalifikującym go do naprawy uważa się worek, w którym dziury przekraczają $\frac{1}{4}$ powierzchni worka, przy czym zarówno przy wydaniu towaru w opakowaniu, jak i przy odprzedaży opakowania próżnego, powiększenia światła między nitkami tkaniny worka, spowodowane zgłębniem przy pobieraniu próbki towaru, nie uważa się za dziurę.

3. Worki podarte (ust. 2), przekraczające ilości podane w ust. 1, nadesłane przez kupującego, sprzedawca sprzedaje na rachunek kupującego w najbliższej placówce skupu surowców wtórnych, zachowując tryb postępowania, o którym mowa w § 33.

§ 32. 1. Kupujący obowiązany jest zapłacić sprzedawcy od każdego odprzdanego worka:

- 1) 0,15 zł jako zryczałtowaną opłatę przeznaczoną na koszty reperacji worków,
- 2) 0,15 zł jako zryczałtowaną opłatę przeznaczoną na częściowe pokrycie kosztów dezynsekcji.

2. Odprzedaż worków próżnych jest dokonywana:

- 1) przy transporcie kolejowym — franco wagon stacja przeznaczenia, z tym że dostawa dokonywana jest przesyłką pełnowagonową zwykłą lub jako przesyłka drobna; sprzedawca, który żąda innego rodzaju przesyłki kolejowej (ekspresowa), ponosi różnicę kosztów przewozu,

2) przy transporcie wodnym — franco port wskazany przez sprzedawcę,

3) przy pozostałych rodzajach transportu — franco skład sprzedawcy; w razie gdy sprzedawca dostarcza towar własnym środkiem transportowym, obowiązany jest on jednocześnie na własny koszt odebrać przygotowane przez kupującego opróżnione opakowanie.

3. W przedsiębiorstwach podległych lub nadzorowanych przez Ministra Handlu Wewnętrznego przez własne środki transportowe rozumie się również transport dokonywany przez przedsiębiorstwa transportowe handlu wewnętrznego.

§ 33. 1. Jeżeli nadesłane przez sprzedawcę opakowania z towarem, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w § 24, lub przez kupującego opakowania próżne nie odpowiadają obowiązującej normie lub innym wymaganiom przewidzianym w niniejszym rozdziale, należy w celu zachowania roszczeń dokonać badania stanu opakowania i sporządzić na tę okoliczność protokół w ciągu trzech dni od daty otrzymania przesyłki.

2. Badania stanu opakowań i sporządzenia protokołu (ust. 1) należy dokonywać komisyjnie, przy udziale co najmniej trzech przedstawicieli strony sporządzającej protokół.

3. W wypadkach określonych w ust. 1 strona odbierająca opakowanie obowiązana jest zawiadomić drugą stronę o swych zastrzeżeniach telegraficznie lub telefonicznie, najpóźniej w ciągu 3 dni po odbiorze opakowania.

4. Strona, która zamierza dokonać oględzin reklamowanego opakowania, powinna zawiadomić o tym drugą stronę telegraficznie lub telefonicznie, najpóźniej następnego dnia po otrzymaniu zawiadomienia (ust. 3) i podać termin przybycia swego przedstawiciela. Termin ten nie może być dłuższy niż 3 dni. Do czasu przybycia przedstawiciela opakowanie z towarem lub paczki zawierające reklamowane próżne worki powinny mieć nienaruszone plomby. W razie przybycia przedstawiciela w ustalonym terminie należy przy jego udziale sporządzić komisyjny protokół na okoliczność stanu opakowania. Protokół ten stanowi wówczas podstawę do rozliczeń między stronami.

5. Przy dostawie do magazynu lub odbiorze z magazynu opakowań z towarem lub próżnych obowiązują zgodne ustalenia stron, wyrażone w pokwitowaniu odbioru.

§ 34. Opakowania nie mogą być używane przez kupującego do innego celu niż ten, do jakiego przeznaczył je sprzedawca.

§ 35. 1. Jeżeli sprzedaż ma być dokonana w opakowaniu kupującego, jest on obowiązany wysłać worki w takim terminie, aby nadeszły do sprzedawcy najpóźniej na 3 dni przed ustalonym terminem wysyłki towaru.

2. Najpóźniej na drugi dzień po wysłaniu opakowań kupujący zawiadomi o tym sprzedawcę telegraficznie lub telefonicznie, potwierdzając zawiadomienie na piśmie.

3. Jeżeli opakowanie nie nadejdzie w ciągu trzech dni przed dniem ustalonym dla wysyłki towaru lub nadejdzie w stanie nie nadającym się do użytku, sprzedawca może załadować towar luzem. Jeżeli właściwość towaru wymaga wysyłki w opakowaniu, sprzedawca wyśle towar w opakowaniu własnym, a powstałe stąd koszty poniesie kupujący.

Rozdział 5.

Kary umowne.

§ 36. Złożenie dyspozycji wysyłkowej lub dostarczenie towaru z odchyleniem 5% w stosunku do ilości towaru określonego rodzaju lub asortymentu przewidzianego do sprzedaży w umowie nie stanowi niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.

§ 37. Sprzedawca obowiązany jest zapłacić kupującemu karę umowną w wysokości:

- 1) 5% wartości towaru, gdy kupujący odstąpił od umowy z winy sprzedawcy,
- 2) 3% wartości przyjętych przez kupującego towarów w innym rodzaju, gatunku lub asortymencie, niż przewidziano w umowie,
- 3) 2% wartości towaru dostarczonego z wadami,
- 4) 150 zł w razie niedołączenia atestu jakościowego do przesyłki towaru lub niewpisania treści atestu do dokumentu przewozowego,
- 5) 150 zł od przesyłki w razie niedołączenia obowiązujących etykiet lub zawieszek do opakowania towaru,
- 6) 0,5% wartości towaru, który miał być dostarczony w opakowaniu, a wydany został bez opakowania,
- 7) 0,5% wartości towaru postawionego przez kupującego do dyspozycji sprzedawcy za każdy dzień zwłoki w zadysonowaniu towarem ponad termin określony w § 20 ust. 3,
- 8) 0,2% wartości towaru dostarczonego z opóźnieniem za każdy dzień zwłoki; jeżeli zwłoka trwała ponad 20 dni, kara za każdy dzień następny wynosi 0,5%,
- 9) 10 zł od jednego worka, jeżeli towar został dostarczony w workach podartych, nie zabezpieczających go przed ubytkiem,

- 10) 50 zł za każdy dzień zwłoki w wysyłce faktury za pierwsze 15 dni oraz 100 zł za każdy następny dzień zwłoki.

§ 38. Kupujący obowiązany jest zapłacić sprzedawcy karę umowną w wysokości:

- 1) 5% wartości towaru, gdy sprzedawca odstąpił od umowy z winy kupującego,
- 2) 0,2% wartości towaru za każdy dzień zwłoki w złożeniu miesięcznej dyspozycji wysyłkowej lub w odebraniu towaru w terminie; jeżeli zwłoka trwała ponad 20 dni, kara za każdy następny dzień wynosi 0,5%,
- 3) 150 zł od środka przewozowego w razie zmiany adresów lub terminów wysyłki po przyjęciu dyspozycji przez jednostkę uprawnioną do przyjęcia zamówienia.

§ 39. W sprawach kar umownych nie mają zastosowania przepisy o karach umownych, zawarte w § 51, § 52 ust. 1 i § 54 ust. 4 ogólnych warunków umów sprzedaży stanowiących załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 października 1966 r. w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski z 1966 r. Nr 57, poz. 276 i z 1967 r. Nr 6, poz. 29).